

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 168 18-24 Eylül 2023

Derleyenler: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS, Arş. Gör. Hakan DURLU, Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

1. AB ÇİN'E BAĞIMLI HALE GELEBİLİR

Reuters tarafından ele geçirilen bir belge Avrupa Birliği'nin Çin'e bağımlı hale gelebileceğini ortaya koydu. Avrupa'nın ekonomik güvenliğine ilişkin gerçekleştirilecek bir toplantıda AB liderleri ile paylaşılacağı iddia edilen belgeye göre, Avrupa Birliği'nin enerji depolama ihtiyaçı yüksek oranda artacak. Belgeye göre halihazırda yüksek oradan Çin tarafından karşılanan lityum-iyon piller, yakıt hücreleri ve elektrolizrlere olan talebin ilerleyen yıllarda 10 ile 30 kat arasında artacağı ifade edildi. Erkenden bir önlem alınmadığı takdirde Avrupa Birliği'nin enerji ekosisteminin 2030 yılına kadar Çin'e şiddetli bir bağımlılık geliştireceğinin de altı zildi.

EURACTIV, 18 Eylül 2023

EURACTIV, (18.09.2023) "Leak: EU may become as hooked on China batteries as it was on Russian energy". Erişim Adresi: <https://www.euractiv.com/section/china/news/leak-eu-may-become-as-hooked-on-china-batteries-as-it-was-on-russian-energy/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

2. ÇİN VE AB ARASINDAKİ DİJİTAL DİYALOG DEVAM EDİYOR

Çin Bařbakan Yardımcısı Zhang Guoqing ve Avrupa Komisyonunun Deđerler ve şeffaflıktan Sorumlu Başkan Yardımcısı Věra Jourová Pekin'de yapay zekâ ve veri akışı gibi konuları değerlendirmek üzere bir araya geldi. Věra Jourová, Çin ve Avrupa Birliđi'nin sürdürülen dijital diyaloga ilişkin farklı yaklaşımlara sahip olduklarını ifade etti. Başkan Yardımcısı AB'nin yatırımlara açık bir kıta olduğunu da dile getirdi. Ancak bu açıklığın koşulunun AB'nin kurallarına uyulması gerektiğini de sözlerine ekleyen Jourová; Avrupalı şirketlerin de Çin pazarına erişiminin sağlanması için Çin'e çağrıda bulundu.

Avrupa Komisyonu, 18 Eylül 2023

European Commission, (18.09.2023) “EU-China: Commission and China hold second High-level Digital Dialogue”. Erişim Adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/%20en/ip_23_4488

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

3. AB'DEN İKİ DEVLETLİ ÇÖZÜM PLANINA DESTEK

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Ortadoğu’da barış ve istikrarın sağlanması için başlatılan "Barış Günü Çabası" adlı girişime ve güncel gelişmelere ilişkin bir açıklamada bulundu. "Barış Günü Çabası" kapsamında Yüksek Temsilci, Mısır Dışişleri Bakanı Sameh Shoukry, Ürdün Dışişleri Bakanı Ayman Safadi, Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı Faisal Bin Farhan Al Saud ile bir araya geldi. Görüşme sonrası Yüksek Temsilci, İsrail ve Filistin arasında devam eden çatışmaların sonlandırılması için iki devletli çözümün şart olduğunu belirtti. Yüksek Temsilci ayrıca bu girişim ile çözüme katkı sağlamaya çalışıklarına ve bölgesel istikrar için İsrail ve Filistin çatışmalarının sonlandırılmasının gerekli olduğuna dikkat çekti.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 18 Eylül 2023

European External Action Service, (18.09.2023) “MEPP: Press remarks by High Representative/Vice-President Josep Borrell after the ‘Peace Day Effort’ Ministerial-level meeting”, Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/mepp-press-remarks-high-representativevice-president-josep-borrell-after-%E2%80%99peace-day-effort%E2%80%99_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

4. AB'DEN LİBYA'YA MALİ DESTEK

Avrupa Komisyonu, Fas ve Libya’da meydana gelen deprem ve insani yardımlara ilişkin bir açıklamada bulundu. Yıkıcı depremin ardından bölge devletlerinin insani ihtiyaçlarının artışa geçtiği duyuruldu. Açıklamada ayrıca deprem sonrası Libya’da meydana gelen sel felaketinin yaşam koşulları zorlaştırdığına yer verildi. Bu kapsamda AB acil ihtiyaçların karşılanması için Libya’ya 5,2 milyon avroluk bir mali yardımda bulunacağını açıkladı.

Avrupa Komisyonu, 18 Eylül 2023

European Commission, (18.09.2023) “Libya floods: EU releases €5.2 million and channels further civil protection assistance”, Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_4505

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

5. UKRAYNA, TAHIL YASAĞI SEBEBİYLE KOMŞULARINA DAVA AÇTI

Kıyiv, Avrupa Birliği (AB) kurallarına karşı gelerek Ukrayna'dan tahıl ithalatına yönelik yasakları sürdürmeleri sebebiyle üç komşusu Polonya, Slovakya ve Macaristan'a karşı Dünya Ticaret Örgütü nezdinde dava açtı. Zira Ukrayna makamları, bu tür bir yasağın yerel çiftçilerin geçim kaynaklarını tehdit ettiğini iddia ediyor.

Öte yandan Polonya, iki ülkenin güçlü müttefik olmasına ve meseleye ilişkin Kıyiv tarafından başlatılan yasal işlemlere rağmen tutumunu değiştirmeyeceğini bildirdi. Bu arada, geçen hafta Ukrayna tahıllarına uygulanan yasağı kaldıran Bulgaristan'da çiftçiler, yasağın yeniden uygulanması talebiyle sokaklara döküldü.

The National, 18 Eylül 2023

The National, (18.09.2023) "Kyiv sues neighbours over grain ban", Erişim Adresi: <https://www.thenationalnews.com/world/2023/09/18/kyiv-threatens-to-sue-neighbours-over-grain-ban-despite-eu-warning/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

6. AB'DEN SIRBİSTAN VE KOSOVA AÇIKLAMASI

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Belgrad-Priştine Diyalogu ve Sırbistan-Kosova gerilimine ilişkin bir açıklamada bulundu. 14 Eylül'de taraflar ile bir araya geldiklerini ve gerilime ilişkin fikir alışverişinde bulduklarını ifade eden Yüksek Temsilci, tarafların taahhütlerini yerine getirmediğini belirtti. Bilakis Kosova'nın kuzeyinde başta KFOR olmak üzere barış güçlerine yönelik şiddet olaylarının arttığına dikkat çeken Yüksek Temsilci, barış ve istikrarın sağlanmasına ilişkin endişe duyduğunu sözlerine ekledi.

AB Zirvesi, 19 Eylül 2023

Council of the European Union, (19.09.2023) "Belgrade-Pristina Dialogue: Statement by the High Representative on behalf of the European Union on expectations from Serbia and Kosovo", Erişim adresi: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/09/19/belgrade-pristina-dialogue-statement-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-european-union-on-expectations-from-serbia-and-kosovo/>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

7. BRÜKSEL, KIBRIS MÜZAKERELERİ İÇİN HAREKETE GEÇMEYE HAZIR

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi Lideri Nikos Christodoulides ile New York'ta bir araya geldi. Başkan von der Leyen bu görüşme sırasında Avrupa Birliği'nin (AB), Birleşmiş Milletler (BM) öncülüğünde Kıbrıs müzakerelerinin yeniden başlatılmasının tüm aşamalarını desteklemede aktif rol oynamaya hazır olduğu belirtti. Bu bağlamda AB-Türkiye ilişkileri Ekim'de değil, Aralık'ta Avrupa Konseyinin gündeminde yer alacak. Böylece Kıbrıs müzakerelerinde ilerleme kaydedilmesi için zaman tanınacak.

Von der Leyen, Rum Lider Christodoulides'e, BM Genel Sekreteri Antonio Guterres ile telefon görüşmesi yaparak müzakere sürecinin başlatılması için bir BM elçisi atanmasını AB'nin desteklediğini söyleyeceğini bildirdi. Ayrıca Avrupa Komisyonu'nun Fransa ve Almanya ile eşgüdümlü çalıştığını da belirterek Türkiye'nin Türk-Yunan ilişkilerini Kıbrıs sorunundan ayırma hedefinin AB tarafından kabul edilmeyeceğini vurguladı. Bu arada Rum Lider, BM Genel Kurulu vesilesiyle bulunduğu New York'ta "müzakerelerin yeniden başlatılmasına yönelik ortak çabalar" hususunda AB ortaklarıyla beraber hareket ediyor.

Financial Mirror, 19 Eylül 2023

Financial Mirror, (19.09.2023) "Brussels ready to act on Cyprus talks push", Erişim Adresi: <https://www.financialmirror.com/2023/09/19/brussels-ready-to-act-on-cyprus-talks-push/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

8. AB, KARABAĞ'DAKİ ASKERİ GERİLİME TEPKİ GÖSTERDİ

Avrupa Birliği (AB), Azerbaycan'ın Karabağ bölgesindeki ayrılıkçı harekete karşı yürüttüğü terörle mücadele operasyonunun ardından Yukarı Karabağ'da yaşanan askerî gerilime tepki gösterdi. AB, yaptığı açıklamada, tarafları düşmanlıklara derhal son vermeye ve müzakerelere geri dönmeye çağırdı. Ayrıca "askerî gerginliğin, yerel halkın göçünü zorlamak için bir bahane olarak kullanılmaması gerektiği" konusunda da uyardı.

AB Konseyi Başkanı Charles Michel ve AB'nin Güney Kafkasya Özel Temsilcisi Toivo Klaar başta olmak üzere diğer AB yetkilileri de sosyal medya ağlarından konuya ilişkin genel olarak aynı doğrultuda açıklamalar yaptı. Bu arada Fransa, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyini acil bir toplantıya çağırmak amacıyla Avrupalı ve Amerikan yetkililerle istişareler yürütüldüğünü bildirdi.

Öte yandan Azerbaycan'ın Yukarı Karabağ'daki terörist unsurlara karşı yıldırım saldırısı, enerji zengini bu ülkeyle tartışmalı gaz anlaşmasını yeniden gözden geçirmesi için AB üzerindeki baskıyı artırıyor. Bu tür baskılar da Birliğin enerji hususunda Rusya'ya bağımlı olmaktan vazgeçme çabalarını zorlaştırıyor.

commonsplace.eu, 19 Eylül 2023

Politico, 20 Eylül 2023

commonsplace.eu, (19.09.2023) "EU reacts to military escalation in Karabakh", Erişim Adresi: <https://www.commonspace.eu/news/eu-reacts-military-escalation-karabakh>

Politico, (20.09.2023) "Calls grow for EU sanctions on gas-rich Azerbaijan over ethnic cleansing fears", Erişim Adresi: <https://www.politico.eu/article/eu-sanctions-gas-deal-azerbaijan-grow-ethnic-cleansing-fears-nagorno-karabakh/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

9. AB, RUSYA'YI ADİL BİR BARIŞA YÖNELTMEŞİ İÇİN ÇİN'E DANIŞACAK

Avrupa Konseyi Başkanı Charles Michel, Rusya'yı Ukrayna'da "adil bir barışa" doğru yönelmesi için Çin'in daha fazlasını yapmasını isteyecek. New York'taki yıllık üst düzey

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu sürerken Çarşamba günü yapılacak Güvenlik Konseyi toplantısında Michel, “BM Şartı’na ve onun temel ilkelerine, yani egemen bir ulusun toprak bütünlüğüne saygılı, adil bir barış” için çağrı yapacak.

Konuşma taslağına göre Michel, daha sonra doğrudan Çin heyetine dönerek şunları söyleyecek: Sorumlu uluslar olarak güçlerimizi birleştirelim. Rusya’yı pek çok kişinin canını acıtan bu canice savaşı sona erdirmeye ikna edelim.

Reuters, 20 Eylül 2023

Reuters, (20.09.2023) “Exclusive: EU to ask China at UN to push Russia towards ‘just peace’ in Ukraine”, Erişim Adresi: <https://www.reuters.com/world/eu-ask-china-un-push-russia-towards-just-peace-ukraine-2023-09-20/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DURLU

10. BORRELL, İran Dışişleri Bakanı ile görüştü

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, BM Genel Kurulu öncesi New York’ta İran Dışişleri Bakanı Amir Abdullahian ile bir araya geldi. AB ve İran ilişkilerine yönelik bazı endişelerini aktardığını ifade eden Yüksek Temsilci, AB vatandaşlarının İran’da keyfi tutuklamalara maruz kaldığını belirtti. Yüksek Temsilci ayrıca keyfi tutuklamalar nedeni ile İran’ı kınadı.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 20 Eylül 2023

European External Action Service, (20.09.2023) “Iran: High Representative Borrell meets with Iranian Foreign Minister Amir Abdollahian”, Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/iran-high-representative-borrell-meets-iranian-foreign-minister-amir-abdollahian_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

11. BORRELL VE İSRAİL DIŞİŞLERİ BAKANİ BİR ARAYA GEKİDİ

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, BM Genel Kurulu öncesi New York’ta İsrail Dışişleri Bakanı Eli Cohen ile bir araya geldi. Ortadoğu devletleri ile gerçekleştirilen “Barış Günü Çabası” toplantılarına ilişkin Cohen’e bilgi verdiğini ifade eden Yüksek Temsilci, bu girişime İsrail ve uluslararası toplumun da destek verdiğini duyurdu. Yüksek Temsilci ayrıca İsrail ve Filistin arasında devam eden çatışmaların sonlandırılması için iki devletli çözümün şart olduğunu belirtti.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 20 Eylül 2023

European External Action Service, (20.09.2023) “İsrail: Yüksek Temsilci/Başkan Yardımcısı Josep Borrell New York’ta Dışişleri Bakanı Eli Cohen ile görüştü”, Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/israel-high-representativevice-president-josep-borrell-meets-foreign-minister-eli-cohen-new-york_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

12. POLONYA, UKRAYNA'YA VERDİĞİ ASKERİ DESTEĞİ GERİ ÇEKTE

Ukrayna Cumhurbaşkanı Volodimir Zelenski, Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulunda yaptığı konuşma sırasında Polonya'yı tahıl ambargosu konusunda Putin'e yardım etmekle itham etmişti. Buna karşılık Polonya, diplomatik yanıt olarak Ukrayna'ya verdiği askerî desteği geri çekti.

Polonya Dışişleri Bakanlığı, BM Genel Kurulundaki söz konusu konuşmayı protesto etmek için Ukrayna'nın Polonya Büyükelçisi Vasyıl Zvarych'i Bakanlığa çağırdı. Ancak jeopolitik açıdan çok daha dikkat çekici olanı, Polonya'nın kendi savunmasını yeniden inşa etmeye odaklanmak için Ukrayna'ya verdiği askerî desteği çekeceğini de açıklamasıdır.

Remix, 21 Eylül 2023

Remix, (21.09.2023) "Poland plans to stop sending weapons to Ukraine", Erişim Adresi: <https://rmx.news/poland/poland-withdraws-military-support-for-ukraine/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DURLU

13. ALMAN BAKANDAN AB'YE ÇAĞRI

Almanya Dışişleri Bakanı Annalena Baerbock, uzun tartışmalar sonucunda nihayete erdirilmek üzere olan AB'nin Ortak Avrupa İltica Paktına ilişkin konuştu. Bakan, reformun hızlıca uygulamaya konulması yönünde Avrupa Birliği'ne çağrıda bulundu. Ancak Bakan Baerbock, Avrupa Komisyonu tarafından Pakta ekleneceği açıklanan "kriz yönetmeliğini" desteklemeyeceklerini ifade etti. Kriz yönetmeliğinin geniş bir takdir yetkisi tanıdığını ve Paktın aksine bir düzen sağlamayacağını belirten Dışişleri Bakanı; bu yönetmelik uygulandığı takdirde Almanya'nın yoğun bir göç akınıyla karşı karşıya kalabileceğinin de altını çizdi.

Deutsche Welle, 24 Eylül 2023

Deutsche Welle, (24.09.2023) "Germany's Baerbock criticizes possible late change to EU migrant reforms". Erişim Adresi: <https://www.dw.com/en/germanys-baerbock-criticizes-possible-late-change-to-eu-migrant-reforms/a-66910800>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

14. AB'DEN CEZAYİR'E SUÇLAMA

Avrupa Birliği Cezayir Delegasyonu, Cezayirli yetkilileri "haraç" almakla suçladı. Delegasyon, başta Avrupalı şirketler olmak üzere birçok yabancı işletmenin vergileri düzenlemekle sorumlu bir komite tarafından hukuksuz taciz ve tehditlere maruz kaldığını iddia etti. Uygulamaların keyfi olduğu ve şeffaflıktan uzak olduğunu da kamuoyuyla paylaşan Delegasyon; daha önce Cezayir'de faaliyet gösteren Avrupalı şirketlere de uygulanan prosedürlere direnmeye çağırmıştı.

Morocco World News, 24 Eylül 2023

Jihane Rahhou, (24.09.2023) “European Union Delegation Accuses Algeria of ‘Extorting’ Businesses”, Morocco World News. Erişim Adresi: <https://www.moroccoworldnews.com/2023/09/357876/european-union-delegation-accuses-algeria-of-extorting-businesses>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

15. AB’DEN KINAMA

AB Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Kosova’nın kuzeyinde gerçekleşen saldırıları kınadı. Borrell, Banjska’da silahlı bir çete tarafından Kosova polisine karşı gerçekleştirilen saldırıyı “irkin” olarak nitelendirdi ve en kuvvetli şekilde kınadığını ifade etti. Saldırıyla ilgili gerçeklerin ortaya çıkması ve sorumlularının da adalete teslim edilmesi gerektiğini belirten Borrell; tarafları itidale çağırdı.

Anadolu Ajansı, 24 Eylül 2023

Talha Öztürk, (24.09.2023) “EU strongly condemns 'hideous attack' on Kosovo police”, Anadolu Agency. Erişim Adresi: <https://www.aa.com.tr/en/europe/eu-strongly-condemns-hideous-attack-on-kosovo-police/2999839>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS